

SEE 2081 (2025)
अनिवार्य सामाजिक अध्ययन

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

दिइएका निर्देशनका आधारमा आफ्नै शैलीमा सिर्जनात्मक उत्तर दिनुहोस् :

समूह 'क'

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(११×१=११)

१. सामाजिक विविधताको अर्थ एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
२. दिगो विकासको अवधारणाअनुसार विकास योजनाहरू सञ्चालन गर्न उपयुक्त हुन्छ किन : आफ्नो धारणा एक बुंदामा लेख्नुहोस् ।
३. मानव बेर्चाबिखन रोक्ने दुई उपायहरू लेख्नुहोस् ।
४. भ्रष्टाचारविरुद्ध जनचेतना फैलाउन उपयुक्त हुने एक सन्देशमूलक नारा तयार पार्नुहोस् ।
५. दिल्ली सम्झौतामा भएको कुनै एक प्रावधान उल्लेख गर्नुहोस् ।
६. 'बदलाको भावनाले अर्को दुर्घटना वा विध्वंस निम्त्याउँछ ।' यस भनाइलाई प्रथम वा दोस्रो विश्वयुद्धको उदाहरणबाट प्रस्ट पार्नुहोस् ।
७. अन्तःशुल्कको अर्थ एक वाक्यमा प्रस्ट पार्नुहोस् ।
८. वैदेशिक रोजगारीमा गएका तपाईंको/आफन्तले विदेशमा कमाएर पठाएको विप्रेषण रकमलाई सदुपयोग गर्न के सुझाव दिनुहुन्छ ? कुनै एक सुझाव लेख्नुहोस् ।
९. संयुक्त राष्ट्रसङ्घको महासभाले गर्ने कुनै एक कार्य लेख्नुहोस् ।
१०. विश्वव्यापीकरणले नेपालको अर्थतन्त्रमा पारेको नकारात्मक प्रभाव न्यून गर्न के गर्नुपर्ला ? कुनै एक सुझाव दिनुहोस् ।
११. तपाईं बसोबास गर्ने क्षेत्रको वातावरणलाई प्रदूषणमुक्त बनाउन तपाईंले खेल्न सक्ने एक भूमिका उल्लेख गर्नुहोस् ।

समूह 'ख'

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(९×४=३६)

१२. सामाजिक विविधताले हाम्रो सामाजिकीकरणमा पारेको असरहरू विश्लेषण गर्नुहोस् ।
१३. नेपालमा सञ्चालित कुनै एक राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको परिचय दिदै त्यसले देशको आर्थिक तथा सामाजिक पक्षमा पार्ने प्रभाव लेख्नुहोस् ।
१४. "राष्ट्रिय सम्पदा संरक्षणमा समुदायको भूमिका" शीर्षकमा एक सम्पादकीयको नमुना तयार पार्नुहोस् ।
१५. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको मर्यादित र सम्मानित जीवनयापनका लागि तपाईंले के कस्ता सामाजिक दायित्व पूरा गर्न सक्नुहुन्छ ? कुनै चारओटा बुंदा लेख्नुहोस् ।

अथवा

नेपाली लोक तथा शास्त्रीय नृत्यलाई सङ्कटमा पर्नबाट बचाउनका लागि केकस्ता उपाय अवलम्बन गर्नुपर्छ ? चार बुंदामा व्यावहारिक सुझाव दिनुहोस् ।

क्रमशः

- १६ मानव तथा मानवसदृश वैश्वविखनने जाँच र परिवारको जीवनमा पार्ने सामाजिक प्रभाव समीक्षा गर्नुहोस् ।
- १७ यसरीय शासन प्रणालीमा राष्ट्रिय सभाको महत्त्व उदाहरणसहित प्रस्ट पार्नुहोस् ।
- १८ भूमाध्यस्थीय र भूभाग सामग्रीय हावापानीमा पाइने वनस्पतीका आधारमा चार वटा भाग भिन्नता प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
- १९ 'जनवायु परिवर्तन र यसको असरहरू' शीर्षकमा वनस्पतीको नमूना तयार गर्नुहोस् ।
- २० नेपालको घामीण र सहरी जनसङ्ख्या वितरणको अवस्था वर्णन गर्नुहोस् ।

समूह 'ग'

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् :

(४ × ७ = २८)

- २१ नेपालमा मानव अधिकार संरक्षणका लागि भएका प्रयास र निम्नको प्रभावकारिता विश्लेषण गर्नुहोस् ।
- २२ पृष्ठ भरिने गरी नेपालको नक्सा बनाएर निम्न तथ्यलाई उपयुक्त सङ्केत प्रयोग गरी भर्नुहोस् :
बागमती प्रदेश, जानकी मन्दिर, अर्पि हिमाल, मध्य पहाडी लोकमार्ग

अथवा

पृष्ठ भरिने गरी उत्तर अमेरिका महादेशको नक्सा बनाएर उपयुक्त सङ्केत प्रयोग गरी निम्न तथ्य भर्नुहोस् :

कंकट रूखा, अपलेचियन पर्वत, अलास्का, चिसो हावापानीको क्षेत्र

अथवा (दृष्टिविहीनहरूका लागि मात्र)

उत्तर अमेरिका महादेशको अवस्थिति, वनस्पति, सामाजिक जनजीवन र आर्थिक गतिविधि उल्लेख गर्नुहोस् ।

- २३ जनब्रान्दाजन, २०४६ को पृष्ठभूमि उल्लेख गर्दै वि.सं. २०४६ पछिको राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक प्रभाव उल्लेख गर्नुहोस् ।
- २४ "नेपालमा वितीय शिक्षा र यसको आर्थिक सामाजिक प्रभाव" शीर्षकमा एक लेख तयार गर्नुहोस् ।